

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาแนวทางการปฏิบัติกรรมฐานของพระราชนิโรธรังสี
(หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี) วัดหินหมากเป้ง จังหวัดหนองคาย
ชื่อผู้วิจัย: พระอธิการสมนึก นรินฺโท (ฤทธิ์มาก)
ปริญญา: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ :

พระครูสิริรัตนานุวัตร, รศ.ดร. ปธ.๕, พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ),
พธ.ม. (ปรัชญา), Ph.D. (Philosophy)
พระครูพิพิธจารุธรรม, ดร. พธ.บ. (ปรัชญา),
กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว), ศน.ค. (พุทธศาสนศึกษา)

วันสำเร็จการศึกษา: ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑. เพื่อศึกษาหลักการปฏิบัติกรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ๒. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติกรรมฐานของพระราชนิโรธรังสี (หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี) ๓. เพื่อศึกษาหลักธรรมคำสอนของพระราชนิโรธรังสี เป็นแบบวิจัยเชิงเอกสาร โดยใช้เอกสารปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎก อรรถกถาพระไตรปิฎก และเอกสารทุติยภูมิ ได้แก่ ตำราหนังสือ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

พระราชนิโรธรังสี มีหลักคำสอนการปฏิบัติกรรมฐานกรรมสำคัญ คือ ทาน ศีล ภาวนา ปัญญา อันเป็นธรรม เราต้องมีสมบัติมนุษย เข้าใจมัจจุราช เข้าใจธาตุสี่ เข้าใจสมมติ เราต้องปฏิบัติธรรม มีธรรมวินัย มีศีล สมาธิ ปัญญา พร้อมกับมีศรัทธา มีhiri โอตตปปะ กำจัดทุกข์ มีสติ มีจิตที่เป็นหนึ่ง เห็นธรรม มีเอกัคคตาธรรม มีจิตว่าง มีปหานปธาน ละบ่วงแห่งมาร ในที่สุดมีโลกุตตรจิต มีจิตดั้ง เข้าใจ อนัตตา มีจิตประภัสสร เห็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ยิ่งไปกว่านั้น ท่านจะสอนเรื่องนิมิต และอริยมรรค ๘ ประการ

แนวทางการปฏิบัติกรรมฐานของพระราชนิเวศรังสี ประกอบด้วยหลักอันถือเป็นบุพพกิจก่อนนั่ง อบรมจิตก่อนนั่ง และภาวนา ท่านจะสอนให้ภาวนาบริกรรมว่า พุทโธ ๆ หรือ อาณา ปานสติ พร้อมไปกับแก้วปลาสในฉาน และท่านจะสอนวิธีการประยุกต์ใช้คำสอนการปฏิบัติกรรมฐานให้มีทาน ศีล ภาวนา และปัญญา และท่านจะสอนการประยุกต์ใช้เรื่องกรรมนิमित – คตินิमित โดยให้มีแรงคลใจ สร้างอุปมา นึกถึงเทวทูต มีสติสัมปชัญญะ สติปัญฐานสี่ ให้กำหนดวัตถุอารมณ์ ๔๐ อย่างใดอย่างหนึ่ง เราต้องกำหนดความเจ็บปวด กำหนดจิตว่ามีโลก โกรธ หลง กำหนดเห็นไตรลักษณ์ ประยุกต์ใช้กรรมฐานกับงานทั่วไป โดยมีสติ มีปัญญา เห็นภัยข้างหน้า ท่านจะสอนให้ประยุกต์ไตรสิกขา โดยมีความรู้ กิจกรรม และการบริหารจัดการ และประยุกต์ใช้จริยมรรค โดยมีสมณะวิปัสสนา

Thesis Title : A Study of Ways in Meditation of Phra Rajanirodharangsi
(Luangpoodesaka Desarangsi) Wat Hinmangpeng, Nongkhai

Researcher: Phra Adhikan Somnuek Narindo (Ritmak)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee :

Phrakru Sirirattananuwat, Assoc. Prof. Dr., Pali 5, B.A. (English),
M.A. (Philosophy), Ph.D. (Philosophy)

Phrakru Phiphitcharutham, Dr., B.A. (Philosophy),
M.Ed. (Guidance Psychology), Ph.D. (Buddhist Studies)

Date of Graduation : December 6, 2017

Abstract

This thesis consists of 3 aims :- 1. To study of principles for meditation of Phra Rajanirodharangsi, 2. To study of ways for the meditation of Phra Rajanirodharangsi and 3. To study of application for the meditation of Phra Rajanirodharangsi. Its form belongs to document. The primary source is Tepitaka and its explanation. The secondary is a text, a book, some research report is related to this research including online media. It is the analysis of descriptive data.

The result of research is found that :-

Phra Rajanirodharangsi's the principles of teaching are gift (Dana), precepts (Sila), cultivation (Bhavana), and intellection (Pañña) as the Buddha's Teaching (Dhamma). We as people have the human property, understand death, understand 4 elements, understand conventional truth, Dhamma treatment. We treat full Dhamma, Sila, Samadhi, Pañña, Sadda, Hiri and Ottappa. We delete suffering, cultivate mindfulness. We have one mind, see Dhamma, have only one object, have free mind. We attempt relief, delete enemy. Finally, We have mental transcendence, have deep mind, understand non-self, have bright mind. We see impermanence, suffering and non-self. In addition, Phra Rajanirodharangsi teaches some signs and eight noble paths also.

The ways of Phra Rajanirodharangsi's meditation consist of sitting as beginning, consist of mental cultivation and development of sitting. He teaches to cultivate by saying 'Buddho, Buddho' or breathe in, breathe out with to be queer in absorption and he teaches the ways of application for meditation in beginning by gift (Dana), precepts (Sila), cultivation (Bhavana) intellection (Pañña). He teaches the application of action in sign (Kammanimit) and path sign (Gatinimit) by aspiration, by doing comparison, by thinking of stages (Devatuta). We have mindfulness with clear comprehension, have 4 bases of mindfulness by focusing some 40 objects of meditation. We have to intend painfulness, to intend mind in lust, hatred and delusion of mind. We have to intend in sight of the three characters and apply common meditation and working with the mindfulness, intellection and we have the next dangers. Phra Rajanirodharangsi teaches the application of the threefold trainings with knowledge, activities and management and application of the eightfold noble path by tranquility of the mind and insight.